Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Ռազմավարական էկոլոգիական գնահատման գործընթացի կարգավորման օրենսդրական դաշտը Հայաստանի Հանրապետությունում

Ա. Դռնոյան

30 - 31 հոկտեմբերի 2023 թ.
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

<<Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին>> ՀՀ օրենք

ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից 21.06. 2014թ. ընդունվեց <<Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին>> ՀՀ օրենքը, որի փոփոխությունները ընդունվեցին 2023թ. մայիսի 3-ին, ուժի մեջ է մտել 2023թ. հունիսի 9-ին:

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Օրենքի կարգավորման ոլորտները

- Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատում /ՇՄԱԳ/
- Ռազմավարական էկոլոգիական գնահատում /ՌԷԳ/
- Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննություն

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Ռազմավարական էկոլոգիական գնահատում /ՌԷԳ/

- հիմնադրութային փաստաթղթի գործողության արդյունքում հնարավոր ազդեցության ամբողջական գումարային գնահատման գործընթաց/ՀՀ Օրենք/
- հիմնադրույթային փաստաթղթի նախագծի դրույթների գործողության հետևանքով շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունների որոշման և գնահատման գործընթաց, որը ներառում է ՌԷԳ հաշվետվության շրջանակի որոշակիացումը եվ դրույթները, ՌԷԳ հաշվետվության նախապատրաստումը, շահագրգիռ հանրության մասնակցության մասնագիտական խորհրդակցությունների անցկացման ապահովումը, հիմնադրույթային փաստաթղթում ՌԷԳ հաշվետվության դրույթների, հանրության մասնակցության եվ խորհրդակցությունների արդյունքների հաշվի առնելը./փոփոխություններ/

Action implemented by:
OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Հիմնադրութային փաստաթուղթ

- շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող փաստաթղթի (քաղաքականություն, ռազմավարություն, հայեցակարգ, ուրվագիծ, բնական ռեսուրսների օգտագործման սխեմա, ծրագիր, հատակագիծ, քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթուղթ) նախագիծ. /2014թ/
- շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող փաստաթուղթ (ռազմավարություն, հայեցակարգ, բնական ռեսուրսների օգտագործման սխեմա, ծրագիր, պլան, հատակագիծ, քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթուղթ) կամ փաստաթղթի փոփոխություն՝ /որը հաստատվելու է/ հաստատված Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով կամ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների այլ իրավական ակտերով. /2023թ./

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Ռազմավարական գնահատման ֆ փորձաքննության ենթակա հիմնադրութային փաստաթղթեր

- ՌԷԳ-ի ենթակա են սոցիալ-տնտեսական զարգացման, էներգետիկայի, քաղաքաշինության, տրանսպորտի, կապի, գյուղատնտեսության, զբոսաշրջության, տարածքային զարգացման, ընդերքօգտագործման, արդյունաբերական ճյուղերի, ռեկրեացիայի, անտառատնտեսության, ձկնաբուծության, թափոնների գործածության, ջրային տնտեսության բնագավառներին վերաբերող հիմնադրույթային փաստաթղթերի նախագծերը, որոնք սույն օրենքի 12-րդ հոդվածում թվարկված նախատեսվող գործունեությունների տեսակների կամ «Անդրսահմանային ենթատեքստում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման մասին» կոնվենցիայի ռազմավարական էկոլոգիական գնահատման արձանագրության 1-ին եվ 2-րդ հավելվածներով սահմանված նախագծերի իրականացման հիմքեր են պարունակում:

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Ռազմավարական գնահատման ; փորձաքննության ենթակա հիմնադրութային փաստաթղթեր

- ՌԷԳ-ի ենթակա են բոլոր հիմնադրույթային փաստաթղթերի նախագծերը եվ դրանց այն փոփոխությունները, որոնք հնարավոր ազդեցություն կունենան բնության հատուկ պահպանվող եվ անտառային տարածքների, պատմամշակութային հուշարձանների վրա: ՌԷԳ-ի եվ փորձաքննության ենթակա լինելը որոշում է լիազոր մարմինը՝ նախաձեռնողի հետ համատեղ խորհրդակցությունների արդյունքով:
- Հիմնադրույթային փաստաթղթերի փոփոխություններին կամ տարածքների պլանավորմանը վերաբերող նախագծերի ՌԷԳ-ի եվ փորձաքննության ենթակա լինելը որոշում է լիազոր մարմինը՝ նախաձեռնողի հետ համատեղ խորհրդակցությունների արդյունքով:

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

ՌԷԳ իրականացման փուլերը

- ՌԷԳ-ի իրականացման փուլերն են՝
- 1) ՌԷԳ շրջանակի որոշումը. /Նախկինում նախնական փուլ, տեխ առաջադրանք, ՇՄ/
- 2) ՌԷԳ հաշվետվության կազմումը.
- 3) ՌԷԳ արդյունքների հաշվի առնելը հիմնադրույթային փաստաթղթում:

Action implemented by:
OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

ՌԷԳ շրջանակի որոշում

- Շրջանակների որոշում՝ դրա հիմնական խնդիրն է որոշել ՌԷԳ գործընթացի առանցքային փաստաթղթի՝ ՌԷԳ հաշվետվության մեջ ներառվելիք տեղեկատվության շրջանակը: /Նախկին օրենքում դա հիմնականում իրականացվում էր ՇՄՆ և տրամադրում էր ամփոփ փաստաթուղթ /ՏԱ/:

Action implemented by:
OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ՌԷԳ հաշվետվություն

- 1) հիմնադրութային փաստաթղթի համառոտ բովանդակություն և առնչվող իրավական ակտերի նկարագրություն,
- 2) շրջակա միջավայրի վիճակի, ներառյալ մարդու առողջության վիճակի նկարագրություն,
- 3) ազդեցությունների գնահատական, այլընտրանքներ, բացասական ազդեցությունների կանխարգելում և դրական ազդեցությունների ուժեղացում,
- 4) տեղեկատվություն գնահատման մեթոդների,առկա խոչընդոտների, տվյալների աղբյուրների, հանրային կարծիքի վերհանման արդյունքների վերաբերյալ:

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Նախաձեռնողի խորհրդատվություններ

- Նախաձեռնողը՝
- 1) Նախաձեռնողը ՌԷԳ-ի իրականացման նախատեսված բոլոր փուլերում խորհրդատվության համար դիմում է լիազոր մարմին, առողջապահության բնագավառի կառավարման լիազոր մարմին, անհրաժեշտության դեպքում, հաշվի առնելով հիմնադրույթային փաստաթղթի բնագավառը, դիմում է նաև առնչվող բնագավառների կառավարման լիազոր պետական մարմիններ և տեղական ինքնակառավարման մարմիններ.
- 2) սույն օրենքով սահմանված կարգով ներգրավում է շահագրգիռ հանրությանը, իսկ անհրաժեշտության դեպքում սույն օրենքով սահմանված կարգով իրականացնում է անդրսահմանային ծանուցում և քննարկումներ:

Action implemented by:
OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

ՌԷԳ հաշվետվության փորձաքննությունը

ՌԷԳ հաշվետվության փորձաքննությունն իրականացվում է ՌԷԳ հաշվետվությունն ուղեկցող գրությամբ լիազոր մարմին ներկայացնելու օրվանից մինչև 80 աշխատանքային օրվա ընթացքում, որի արդյունքում լիազոր մարմինը նախաձեռնողին է տրամադրում պետական փորձաքննական եզրակացություն: /նախ 2 փուլ,փոփ 1փուլ/

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Փորձաքննությանը ներկայացվող փաթեթը

- ՌԷԳ հաշվետվությունը
- Տեղական ինքնակառավարման մարմնի նախնական համաձայնության որոշումը / Հանրային լսում 25-աշխ.օր 30-աշխ օրվա ընթացքում է կայացվում որոշում/
- ՏԻՄ –երի կողմից Հանրային լսման նյութերը: (ծանուցման հրապարակման պատճենը, լուսանկարները կամ տեսաձայնագրությունները, առկայության դեպքում՝ առաջարկությունները, դիտողությունները և կարծիքները, ինչպես նաև հանրային լսումների արձանագրությունները):

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Փորձաքննական գործընթաց

- Լիազոր մարմինը ներգրավում է գործընթացի մասնակիցներին/պետական կառավարման, ՏԻՄ 15-աշխ.օր/
- Լիազոր մարմինը՝ ՏԻՄ, նախաձեռնող իրականացնում են հանրային լսում:
- Լիազոր մարմինը իրականացնում է տեղազննում:

Action implemented by:
OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Փորձաքննություն

- հիմնադրույթային փաստաթղթի նախագծի և ՌԷԳ հաշվետվության ուսումնասիրության, գնահատման և վերլուծության արդյունքով հիմնադրույթային փաստաթղթի նախագծի և ՌԷԳ հաշվետվության վերաբերյալ դրական կամ բացասական պետական փորձաքննական եզրակացություն տալու գործընթաց.

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Փորձաքննական եզրակացություն

- Պետական փորձաքննական դրական կամ բացասական եզրակացությունները կազմելիս հաշվի են առնվում գործընթացի մասնակիցների ներկայացրած առաջարկությունները, դիտողությունները, կարծիքները և հանրային լսումների արդյունքները: Գործընթացի մասնակիցների կարծիքները չընդունելու դեպքում լիազոր մարմինը տալիս է հիմնավոր պատճառաբանումներ: Պետական փորձաքննական եզրակացությունը հաստատում է լիազոր մարմնի ղեկավարը կամ նրա լիազորած անձը:
- Առանց պետական փորձաքննական դրական եզրակացության արգելվում է հիմնադրույթային փաստաթղթի ընդունումը կամ նախատեսվող գործունեության իրականացումը:/որոշման կայացման գործընթացում որոշիչ նշանակություն ունի և չի կրում խորհրդատվական բնույթ, այս պարագայում ՌԷԳ-ը դառնում է նաև պլանավորման անբաժան մասը:/

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

ՌԷԳ ակնկալիքները

- Շրջակա միջավայրի եվ մարդու առողջության պահպանության բարձր ցուցանիշներ
- կանխորոշել պլանավորման փաստաթղթի հիմնական գործողությունների ազդեցությունները շրջակա միջավայրի բաղադրիչների վրա:
- մշակվող այլընտրանքները /այդ թվում զրոյական այլընտրանքը/:
- Մշակել միջոցառումների, մոնիթորինգի պլան, որում նախատեսված միջոցառումները հնարավորություն կտան խուսափել էական ազդեցություններից:
- կօգնի պլանավորող թիմին հաշվի առնել հնարավոր բոլոր ռիսկերը եվ ընտրել զարգացման առավել կայուն ուղղություններ:
- ՌԷԳ-ի ներդրումը կարող է նպաստել ավելի համակարգված, կանխատեսելի, ուստի արդյունավետ պլանավորման:
- կբերի երկարաժամկետ ֆինանսական օգուտներ՝ տնտեսության առանցքային ոլորտների համար անհրաժեշտ բնական ռեսուրսների պահպանության:

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

ՌԷԳ ակնկալիքները

- ՌԷԳ ընթացակարգը հնարավորություն կընձեռի փաստաթղթի մշակման վաղ փուլում դիտարկել դրա կապը տնտեսության այլ ոլորտներում մշակված ռազմավարական փաստաթղթերի հետ՝ կանխելով տարբեր ոլորտների զարգացման ուղղությունների միջեվ հնարավոր հակասությունները:
- ՌԷԳ իրականացումը կնվազեցնի հակադրությունները և քննարկումները գործունեությունների իրականացման փուլում:
- ՌԷԳ-ի շրջանակներում հնարավոր է կանխարգելել լայնածավալ և կուտակային ազդեցությունները, որոնք առանձին-առանձին էական ազդեցությունների աղբյուր չեն, սակայն դրանց կուտակային ազդեցությունը կարող է լինել էական:
- Որոշումների ընդունման այսպիսի գործընթացը խնայում է ժամանակ, ուստի և միջոցները:

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

ՌԷԳ արդյունքների հաշվի առնումը հիմնադրութային փաստաթղթում

- Պլանավորման թիմի հետ հաղորդակցություն և համակարգում՝ հիմնադրութային փաստաթղթում ՌԷԳ արդյունքները պատշաճորեն հաշվի առնելու համար:
- Հիմնականում համաձայն Հայաստանի օրենսդրության հիմնադրութային փաստաթուղթը առավել հաշվի է առնում փորձաքննական եզրակացության պահանջները, ինչը բնականաբար բխում է ՌԷԳ-ի լուծումներից և առաջարկներից:

Action implemented by:
OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Funded by
the European Union

Առաջարկություններ՝ ՌԷԳ պրակտիկայի լավացման վերաբերյալ

1. ՌԷԳ արձանագրության եվ ՀՀ օրենսդրության դրույթների լուսաբանմանն ու մասսայականացմանն ուղղված ուսուցողական աշխատանքների իրականացում:
- Պետական կառավարման մարմիններ
- Մարզային եվ Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ
- Հանրության
- Մասնագիտացված կառույցներ

2. Օրենսդրության կատարելագործում, մեթոդական ուղեցույցների ստեղծում:

3. Կադրերի վերապատրաստում:

Action implemented by:
OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP